

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ужгородський національний університет
Інститут законодавства Верховної Ради України
Національна школа суддів України
НДІ порівняльного публічного права та міжнародного права
Ліга студентів Асоціації правників України
Європейська асоціація студентів права
Союз юристів України

ЗАКАРПАТСЬКІ ПРАВОВІ ЧИТАННЯ

*Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції
(11-13 квітня 2019 року, м. Ужгород)*

Том 2

Ужгород – 2019

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Uzhhorod National University
Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine
National School of Judges of Ukraine
Institute for Comparative Public Law and International Law
Student League of Ukrainian Bar Association
European Law Students' Association
Union of Lawyers of Ukraine

TRANSCARPATHIAN LEGAL READINGS

*Materials of the XI-th International Scholarly Conference
(April 11-13, 2019, Uzhhorod)*

Chapter 2

Uzhhorod – 2019

Закарпатські правові читання. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (11-31 квітня 2019 р., м. Ужгород) / Ужгородський національний університет; За заг. ред. О.Я. Рогача, Я.В. Лазура, М.В. Савчина. Ужгород: РІК-У, 2019. 402 с.

У науковому збірнику опубліковано матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «Закарпатські правові читання», що відбулася 11-13 квітня 2019 р. на базі Ужгородського національного університету. Матеріали конференції містять матеріали доповідей, які присвячені окремим проблемам сучасної юриспруденції, зокрема, філософсько-правових цінностей та конституційної демократії, порівняльного правознавства та його місця серед юридичних наук, утвердження незалежності судів та впровадження судово-правової реформи, належного урядування та стандартів адміністративних процедур. Також у збірнику можна знайти доповіді, присвячені моделям втручання держави в економічні свободи та стану економічного (господарського) права, розвитку приватного права у контексті європейської інтеграції, сучасних тенденцій кримінального права у світлі гуманізації права, забезпечення справедливого правосуддя та виконання судових рішень.

Для наукових та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, студентів правничого напрямку, юристів-практиків, усіх, хто цікавиться питаннями юриспруденції.

*Рекомендовано до друку Вченою радою юридичного факультету
Ужгородського національного університету
(протокол № 8 від 28 березня 2019 року)*

*Оргкомітет XI Міжнародної науково-практичної конференції
«Закарпатські правові читання» може не поділяти думку учасників.
Матеріали доповідей подано в авторській редакції.*

*Присвячується пам'яті
професора Хоми Михайловича Олексика*

Редакційна колегія:

Смоланка Володимир Іванович – ректор Ужгородського національного університету, доктор медичних наук, професор; **Копиленко Олександр Любимович** – директор Інституту законодавства Верховної Ради України, академік НАН України, доктор юридичних наук, професор; **Оніщук Микола Васильович** – Ректор Національної школи суддів України, доктор юридичних наук, Заслужений юрист України; **Рогач Олександр Янович** – проректор із науково-педагогічної роботи УжНУ, доктор юридичних наук, професор; **Фазикош Ганна Василівна** – голова Закарпатського апеляційного суду, кандидат юридичних наук; **Лазур Ярослав Володимирович** – декан юридичного факультету УжНУ, доктор юридичних наук, професор; **Савчин Михайло Васильович** – директор НДІ порівняльного публічного права та міжнародного права УжНУ, доктор юридичних наук, професор; **Білаш Олександр Володимирович** – заступник декана юридичного факультету УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Бисага Юрій Михайлович** – завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства УжНУ, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України; **Бєлов Дмитро Миколайович** – професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства УжНУ, доктор юридичних наук, професор; **Булеца Сібілла Богданівна** – завідувач кафедри цивільного права та процесу УжНУ, доктор юридичних наук, професор; **Галас Володимир Іванович** – завідувач кафедри теорії та історії держави і права УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Динис Георгій Георгійович** – завідувач кафедри міжнародного права УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Карабін Тетяна Олександрівна** – завідувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права УжНУ, доктор юридичних наук, доцент; **Андрушко А.В.** – доцент кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент; **Менджул Марія Василівна** – доцент кафедри цивільного права та процесу УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Рошканюк Вадим Михайлович** – завідувач кафедри господарського права УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Сливка Олександр Олександрович** – заступник декана юридичного факультету УжНУ, кандидат юридичних наук; **Ступник Ярослав Валерійович** – завідувач кафедри кримінального права та процесу УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Черевко Павло Павлович** – заступник декана юридичного факультету УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Фрідманський Роман Михайлович** – заступник декана юридичного факультету УжНУ, кандидат юридичних наук, доцент; **Луцький Володимир Ярославович** – голова Студентської ради юридичного факультету УжНУ.

ЗМІСТ

V. МОДЕЛІ ВТРУЧАННЯ ДЕРЖАВИ В ЕКОНОМІЧНІ СВОБОДИ ТА ЕКОНОМІЧНЕ (ГОСПОДАРСЬКЕ) ПРАВО	14
Blažo Ondrej. Institute of European Law, Comenius University in Bratislava LEGAL CHARACTER OF ACTS OF THE ASSOCIATION AND JOINT BODIES UNDER INTERNATIONAL AGREEMENTS OF THE EUROPEAN UNION.....	14
Вашкович Вікторія ВалеріївнаЮ, кандидат юридичних наук, ст. викладач кафедри господарського права, УжНУ	
Манзюк Василь Васильович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права, УжНУ	
КОНЦЕСІЯ ТА ЛІЦЕНЗІЯ: СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ	25
Гузь Аліна Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцентка кафедри господарського права, УжНУ	
ДО ПИТАННЯ УЧАСТІ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В МАЙНОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ.....	29
Дацюк Віталій Богданович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та процесу, УжНУ, юрист ІТ-Корпорації «ТРАНСОФТГРУПА»	
ТЕНДЕНЦІЇ ПРАВОВОГО СУПРОВОДУ ІТ-БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	36
Кравченко Тетяна Сергіївна, аспірантка кафедри цивільного права та процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса	
МЕТОДИ ОЦІНКИ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	43
Логойда Володимир Михайлович, аспірант, кафедра цивільного права та процесу, УжНУ	
ПРАВОВИЙ СТАТУС КРИПТОВАЛЮТИ У КРАЇНАХ ЄС.....	50
Новосельська Ірина Василівна, кандидат юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права, Державний університет інфраструктури та технологій	
ДО ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО СТАНДАРТІВ ЄС	59

Перемот Сергій, здобувач, відділ міжнародного права, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, LL.M.

ДОБРОВІЛЬНИЙ ІНТЕРДИКТ: НАСКІЛЬКИ МОДЕЛЬ ПРИВАТНОГО ЗАСТОСУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПРАВА, ЩО ІСНУЄ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ, ЕФЕКТИВНА? 63

Піфко Олександр Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права, УжНУ
КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА НА ОБ'ЄДНАННЯ У ПРОФСПІЛКИ У ДРУГІЙ ПОЛЬСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ (1918–1939 РР.) 72

Поєдинок Валерія Вікторівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри господарського права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ЧИ Є СКВІЗ-АУТ ЕКСПРОПРІАЦІЄЮ МАЙНА: ПРАКТИКА ЄСПЛ 75

Федоров Г.О., викладач кафедри економіки та фінансів, Харківський національний університет внутрішніх справ
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УКРАЇНІ 80

Репарюк Володимир Іванович, студент, юридичний факультет, УжНУ (наук. кер.: викл. Логойда В.М.)
КРИПТОВАЛЮТА В УКРАЇНІ: ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ 83

VI. РОЗВИТОК ПРИВАТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 86

Piotr Zakrzewski, Hab. PhD, University Professor, Chair of the II Department of Civil Law of the John Paul II Catholic University of Lublin
ZMIANA INSTYTUCJI PRZEDAWNIEŃ ROSZCZEŃ
W PRAWIE POLSKIM Z 2018 R 86

Байрачна М.О., аспірантка, кафедра цивільного права № 2, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
ТЕОРЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ МАЙНОВИХ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ ПОДРУЖЖЯ 93

Булеца Сібілла Богданівна, доктор юридичних наук, професорка, зав. кафедри цивільного права та процесу, УжНУ
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ ТА ЙОГО ВИЗНАЧЕННЯ 96

Данюк Леся Василівна, кандидат юридичних наук, доцентка кафедри цивільного права та процесу, УжНУ
ОКРЕМІ АСПЕКТИ УКЛАДАННЯ ШЛЮБНИХ ДОГОВОРІВ 100

Крижна Валентина Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцентка кафедри цивільного права № 2, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
МЕЖІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА ТОРГОВУ МАРКУ 103

Лукаsevич-Крутник Ірина Степанівна, кандидат юридичних наук, доцентка кафедри цивільного права і процесу, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ПАСАЖИРА ВІДМОВИТИСЯ ВІД ПОЇЗДКИ В КОНТЕКСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	112
Менджул Марія Василівна, кандидат юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права та процесу, УжНУ СІМЕЙНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ ТА ПРИНЦИПИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СІМЕЙНОГО ПРАВА: ПИТАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ	117
Надьон Вікторія Валентинівна, доктор юридичних наук, доцентка, кафедра цивільного права № 2, Національний юридичний університет ім. Я. Мудрого ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИНИКНЕННЯ, ЗМІНИ, ПРИПИНЕННЯ, ПРИЗУПИНЕННЯ ТА ПОНОВЛЕННЯ СУБ'ЄКТИВНОГО ЦИВІЛЬНОГО ОБОВ'ЯЗКУ	122
Писаренко Марина Олександрівна, аспірантка, кафедра цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія» ДО ПИТАННЯ ПРО УКЛАДЕННЯ, ЗМІНА ТА РОЗІРВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ДОГОВОРУ	126
Піддубна В.Ф., кандидат юридичних наук, доцент, викладач кафедри цивільного права № 2, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого ЩОДО ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА	130
Ревуцька Ірина Емільівна, кандидат юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права та процесу, УжНУ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ	135
Свадебна Наталія Іванівна, аспірантка, кафедра цивільного права та процесу, УжНУ ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВА ПРИРОДА ОСОБИСТОГО ЖИТТЯ	140
Харитонов Євген Олегович, доктор юридичних наук, професор, зав. кафедри цивільного права, Національний університет «Одеська юридична академія» Харитонova Олена Іванівна, доктор юридичних наук, професор, зав. кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права, Національний університет «Одеська юридична академія» ПРИВАТНЕ ПРАВО В УКРАЇНІ: КОНЦЕПТ, ТРАДИЦІЯ, КОНЦЕПЦІЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	143
Чепис Олеся Іванівна, кандидат юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права та процесу, УжНУ ПРАВОВА ОХОРОНА ДОМЕНІВ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	152
Алексій Руслана Василівна, аспірантка кафедри цивільного права та процесу, УжНУ ПРИНЦИП СВОБОДИ ДОГОВОРУ ТА ЗЛОВЖИВАННЯ НЕЮ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЄС	156

Гавриляк Діана, <i>студентка, юридичний факультет, УжНУ</i> ПУБЛІЧНА ОБІЦЯНКА ВИНАГОРОДИ З ОГОЛОШЕННЯ КОНКУРСУ	163
Гошовський Євгеній Михайлович, <i>студент, Природничо-гуманітарний коледж, УжНУ</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ВАКЦИНАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ КРАЇНАХ СВІТУ.....	167
Закаблук Максим Олександрович, <i>студент, Таращанський державний технічний та економіко-правовий коледж</i> РЕПРОДУКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УКРАЇНІ: НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УНИКНЕННЯ РИЗИКІВ	174
Івженко Діана Андріївна, <i>студентка, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка</i> РОЗВИТОК ПРАВА АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПРОЦЕСІВ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ НОРМ В НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ	181
Станкович Олександра Федорівна, <i>студентка, юридичний факультет, УжНУ</i> ШЛЮБ ЗА ДОБУ: УМОВИ ТА ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ.....	185
Сабовчик Антоніна Іванівна, <i>кандидат юридичних наук, доцентка кафедри цивільного права та процесу, УжНУ</i> ЕКОЛОГІЧНІ ПОДАТКИ ІЗ ЗАБРУДНЮЮЧОЇ ПРОДУКЦІЇ В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	189
Федик Є.І., <i>кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедрою цивільного права та процесу Львівського торговельно-економічного університету</i> НОРМАТИВНЕ САМОРЕГУЛЮВАННЯ У ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ (У КОНТЕКСТІ ДОГОВІРНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ)	192
Федик О. В., <i>к.е.н. ст. викладач Львівський національний аграрний університет</i> ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ГОСПОДАРСТВ НАСЕЛЕННЯ	197
Федик Сергій Євгенович, <i>доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Львівського державного університету внутрішніх справ кандидат юридичних наук, доцент</i> ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРАВОЗАСТОСОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	199
VII. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР ПРАВА.....	202
Андрушко Андрій Васильович, <i>кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і процесу, УжНУ</i> ЩОДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НАСИЛЬНИЦЬКЕ ЗНИКНЕННЯ	202

Бурдін Володимир Миколайович, <i>доктор юридичних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка</i> ФЕНОМЕН КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД НЕЇ.....	210
Косаняк Світлана Степанівна, <i>аспірант кафедри кримінального права та процесу, Львівський торговельно-економічний університет</i> КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ОКРЕМІ КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	215
Нестерова Ірина Анатоліївна, <i>кандидат юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри кримінального права та процесу, УжНУ</i> МІСЦЕ КРИМІНОЛОГІЧНОГО ПРОФАЙЛІНГУ В ПРОЦЕСІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ.....	219
Сливко О.Я., <i>ст. викладач, кафедра історії та теорії держави і права, Брестський державний університет ім. А.С. Пушкіна, Республіка Білорусь</i> ШТРАФ ЯК ОСНОВНИЙ ВИД АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ В РЕСПУБЛІЦІ БІЛОРУСЬ ТА УКРАЇНІ	224
Ступник Ярослав Валерійович, <i>кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права, УжНУ</i> ЗАКОНОДАВЧІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ..	228
Федотова Ганна Валеріївна, <i>доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, начальник науково-організаційного відділу, Державний науково-дослідний інститут МВС України</i> СПРОЩЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	233
Антоник Д. М., <i>студентка, юридичний факультет, УжНУ</i> ФЕНОМЕН СЕРІЙНИХ УБИВСТВ	239
Гальчишак Марія Володимирівна, <i>студентка, юридичний факультет, УжНУ</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕЛЕВАНТНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПОМИЛКИ В КОНТЕКСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СТАТТЕЮ 140 КК УКРАЇНИ	247
Завзята Анна Віталіївна, <i>студентка, Таращанський державний технічний та економіко-правовий коледж</i> КРИМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ НА РЕЛІГІЙНОМУ ГРУНТІ	254
Комаренко Галина Русланівна, <i>студентка, Таращанський державний технічний та економіко-правовий коледж</i> КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯ МАЛОЛІТНЬОЇ ДИТИНИ ДЛЯ ЗАНЯТТЯ ЖЕБРАЦТВОМ: УКРАЇНА І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	259

Лихвенко Даніель Олександрівна, студентка, Таращанський державний технічний та економіко-правовий коледж ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА НАРУГУ НАД ДЕРЖАВНИМИ СИМВОЛАМИ	265
Матій Юлія Едуардівна, студентка, юридичний факультет, УжНУ СПІВВІДНОШЕННЯ СТАНУ СИЛЬНОГО ДУШЕВНОГО ХВИЛЮВАННЯ ТА ОБМЕЖЕНОЇ ОСУДНОСТІ	272
Понзель Ірина Василівна, студентка, юридичний факультет, УжНУ ЗЛОЧИННІСТЬ У МІСЦЯХ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	277
Телеп Юлія Василівна, студентка, юридичний факультет, УжНУ ОСОБА ПОДАТКОВОГО ЗЛОЧИНЦЯ: КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	283
VIII. ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ	288
Биркович Олександр Іванович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права, УжНУ СУДОУСТРІЙ ТА СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ (ІХ-Х СТ.).....	288
Добкіна Катерина Робертівна, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету, Державний університет інфраструктури та технологій АЛЬТЕРНАТИВНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	296
Іванцова Альона Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцентка, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ РІЗНИХ КРАЇН ЩОДО ЛІКАРСЬКОЇ ПОМИЛКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЇ В УКРАЇНІ.....	301
Краснопольська Людмила Петрівна, суддя, Новоархангельський районний суд в Кіровоградській області КОМПРОМІС В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	307
Мацола Антоніна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та процесу, УжНУ ПЕРВИННИЙ ДОПИТ СВІДКІВ (ОЧЕВИДЦІВ) ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ.....	312
Оніщук Микола Васильович, д.ю.н., ректор НШСУ ПРОЗОРИСТЬ РІШЕНЬ КОЛЕГІАЛЬНИХ СУБ'ЄКТІВ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ.....	317
Панкратова Вікторія Олегівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри юридичних дисциплін, Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ ВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	328

Смірнова Вікторія Володимирівна, кандидат юридичних наук, суддя, <i>Донецький апеляційний суд</i>	
Тетерятник Г.К., кандидат юридичних наук, зав. кафедри кримінального процесу Одеського державного університету внутрішніх справ	
ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ В СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	335
Брезіна Тетяна Миколаївна, аспірантка, кафедра конституційного права та порівняльного правознавства, УжНУ	
ЗАСОБИ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПОРУШЕНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ	343
Потапенко Андрій Вікторович, суддя, Ржищевський міський суд Київської обл.	
ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ЮРИДИЧНОГО ЗАХИСТУ: ЦИВІЛЬНИЙ АСПЕКТ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	350
Тиханський Олександр Богданович, суддя, Обухівський районний суд Київської обл.	
СПІЛЬНІ І ЗАКРИТІ НАРАДИ ЯК ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	360
Фулей Тетяна Іванівна, кандидат юридичних наук, начальник відділу, Національна школа суддів України	
ПОМИЛКА ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ ЧИ ВІДСУТНІСТЬ МЕХАНІЗМУ: ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ У СПРАВІ ПРО ОДИН ВІДСОТОК	365
Щербанюк Оксана Василівна, доктор юридичних наук, доцентка, завідувач кафедри процесуального права, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича	
ПРЕЗУМПЦІЯ НЕВИНУВАТОСТІ ОСОБИ В СИСТЕМІ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРЕЗУМПЦІЙ	375
Бзова Л.Г., аспірантка, асистент кафедри процесуального права, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	
ОБҐРУНТОВАНІСТЬ УХВАЛЕНИХ РІШЕНЬ І ВИСНОВКІВ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	379
Гартавер Габрієлла, студентка, юридичний факультет, УжНУ	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ	382
Стойка А.В., студентка, юридичний факультет, УжНУ	
Заборовський В.В., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного права та процесу, УжНУ	
ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ ПРО ВИДАЧУ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ОБМЕЖУВАЛЬНОГО ПРИПISУ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ	388
Заяць Романна Іванівна, студентка, Природничо-гуманітарний коледж, УжНУ	
ДОСУДОВА МЕДІАЦІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА ВИРІШЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ СПОРІВ	394

VII. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР ПРАВА

ЩОДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НАСИЛЬНИЦЬКЕ ЗНИКНЕННЯ ¹

Виникнення практики насильницьких зникнень у спеціальній літературі традиційно пов'язують з нацистською Німеччиною. 7 грудня 1941 р. генерал-фельдмаршал Вільгельм Кейтель підписав розпорядження Гітлера «Nacht und Nebel Erlass» («Під покровом ночі і туману»), метою якого було захоплення на окупованих територіях осіб, що становили «загрозу для німецької безпеки». Після арешту вказані особи таємно перевозились до Німеччини, де безслідно зникали. У більшості випадків вже на території Німеччини викрадених осіб страчували. Їхня доля, а також місце поховання родичам були не відомі². Разом з тим дослідники слушно відзначають, що Адольф Гітлер не був винахідником практики насильницьких зникнень як різновиду репресій щодо політичних опонентів. Подібна практика, як відомо, застосовувалась диктаторським режимом Сталіна в СРСР³.

Сам термін «насильницьке зникнення» (ісп. – «desaparición forzada») з'явився пізніше, а саме в 60-70-х роках ХХ століття, коли такі зникнення стали звичним явищем в державах Латинської Америки. Цей термін позначав грубе порушення прав людини та злочин, вчинений прямо чи опосередковано та за підтримки органів державної влади з метою

¹ **Андрушко Андрій Васильович**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і процесу, УжНУ

² Цвікі В.Ю. Міжнародно-правовий захист осіб від насильницьких зникнень: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Львів, 2017. С. 12–13; Галарза П.М. Борьба с насильственными исчезновениями в рамках межамериканской системы защиты прав человека: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Москва, 2016. С. 49–50.

³ Цвікі В.Ю. Вказ. праця. С. 13.

усунення неугодних осіб¹. Латиноамериканські диктаторські режими воліли просто викрадати людей, котрих вважали «неблагонадійними» (представників робочих та партизанських рухів, а також осіб, котрі їх підтримували). Першими державами, в яких насильницьке зникнення неугодних осіб було частиною державної політики, стали Гватемала та Аргентина (у цій країні насильницькі зникнення були найбільш поширені і мали систематичний характер). Невдовзі подібну практику, жертвами якої стали десятки тисяч людей, впровадили режими інших держав Латинської Америки (зокрема, Колумбії, Чилі, Перу, Мексики, Гондурасу, Сальвадору, Уругваю). Викрадених чи заарештованих людей поміщали в таємні в'язниці, піддавали тортурам і, як правило, таємно вбивали. При цьому родичі потерпілих назавжди залишались в невіданні про долю своїх близьких та місце їхнього поховання. Навіть після декількох десятиліть після «насильницького зникнення» тисячі людей не можуть домогтися навіть підтвердження факту смерті зниклих безвісти родичів².

Доводиться констатувати, що насильницькі зникнення є практикою не лише минулого, а й теперішнього часу. Якщо в минулому насильницькі зникнення були породженням диктаторських режимів, то нині вони можуть мати місце і в умовах внутрішніх конфліктів, будучи інструментом придушення політичних опонентів. При цьому особливе занепокоєння викликає практика переслідування правозахисників, родичів жертв, свідків та адвокатів, які ведуть ці справи³. Серед держав, в яких зафіксовані численні випадки насильницьких зникнень, варто згадати Ефіопію, Ірак, Індонезію, Шрі-Ланку, Марокко, Непал, Судан, Росію, Кіпр, Туреччину, Алжир, Китай, Єгипет, Пакистан. Загалом робоча група ООН з насильницьких та недобровільних зникнень зафіксувала відповідну практику у понад 70 країнах світу⁴.

Проблема насильницьких зникнень не є чужою також для України. Відомо, наприклад, що під час Революції Гідності відбувались системні

¹ Ott L. *Enforced Disappearance in International Law*. Cambridge: Intersentia, 2011. Р. 6.

² Цвікі В.Ю. Вказ. праця. С. 13–14; Галарза П.М. Вказ. праця. С. 4, 25–26; Пастухова Л. Міжнародно-правовий захист осіб від насильницьких зникнень. Український часопис міжнародного права. 2013. № 3. С. 67–68; Сравнительное уголовное право. Особенная часть: монография / под общ. и науч. ред. С.П. Щербы. Москва: Юрлитинформ, 2010. С. 115.

³ Цвікі В.Ю. Вказ. праця. С. 15.

⁴ Андреу-Гусман Ф. Рабочая группа ООН по борьбе с насильственными исчезновениями. Международный журнал Красного Креста: Пропащие без вести. 2002. № 848. С. 101.

і масштабні арешти, затримання і викрадення людей, котрі здійснювалися представниками держави. Позбавлення людей волі тоді приховувалось, що, зрозуміло, ускладнювало, а то й унеможливлювало їх захист відповідно до закону. Особливо ж загострилася вказана проблема через збройний конфлікт на сході України. Експерти відзначають, що у 2014 році на окупованих територіях Донецької та Луганської областей насильницькі зникнення відбувалися щоденно. Після переходу збройного конфлікту у фазу низької інтенсивності кількість зникнень зменшилася, але вони залишаються поширеними¹. Відсутність єдиної методології визначення зниклих безвісти, а також недоліки в координації між різними державними органами привели до появи різних даних щодо кількості зникнень у зоні воєнного конфлікту – від декількох сотень до декількох тисяч людей. 15 лютого 2015 року МВС оприлюднило список даних 1331 зниклих безвісти в зоні воєнного конфлікту. За даними Управління Національної поліції України в Донецькій області з квітня 2014 року до початку 2017 року на підконтрольній території Донецької області зникли безвісти 2727 чоловік, доля 1053 з них невідома. За даними Луганської обласної військово-цивільної адміністрації на території області розшукується 1205 осіб, знайдено 633 людини, доля 572 залишається невідомою. Менша кількість зниклих безвісти за оцінкою СБУ – 403 людини. Наведені дані стосуються підконтрольної Україні території. Експерти підкреслюють, що надати оцінку кількості зниклих на окупованих територіях не видається можливим. Чимало зниклих безвісти можуть бути загиблими, а їхні тіла або взагалі не знайдені, або не ідентифіковані. Станом на 1 квітня 2018 року не ідентифікованими залишаються 307 загиблих. У базі даних ГО «Мирний берег» зібрані дані про 2878 зниклих безвісти за увесь час воєнного конфлікту. На кінець травня 2018 року у цій базі нараховувалось 1148 зниклих, з них військових – 150, цивільних – 998. Невпізнаних загиблих – 152².

Явище насильницьких зникнень викликало занепокоєння ООН, котра починаючи з 70-х років XX століття вжила низку заходів для протидії йому. Перша резолюція з питань насильницьких зникнень була прийнята Генеральною Асамблеєю ООН у 1978 році, котра до того часу

¹ Насильницькі зникнення в Україні та зникнення безвісти під час воєнного конфлікту на сході в 2014–2018 рр. Права людини в Україні. Інформаційний портал Харківської правозахисної групи. 11 червня 2018 р. URL: <http://khpg.org/index.php?id=1528705847>

² Насильницькі зникнення в Україні та зникнення безвісти під час воєнного конфлікту. Харків, 2018. С. 4.

розглядала дане питання лише у тому разі, якщо цього вимагало становище у тій чи іншій країні. У своїй резолюції 1978 року Генасамблея звернулась до держав – членів ООН із закликом співробітничати зі спеціалізованими організаціями ООН у справі розшуку та встановлення місцезнаходження осіб, що зникли безвісти. У 1980 році Комісія з прав людини вирішила створити робочу групу з насильницьких або недобровільних зникнень. Ця група склала перелік заходів превентивного характеру та заходів протидії, котрі мали вживатися державами для того, щоб викоринити практику насильницьких зникнень¹. У 1992 році Генеральна Асамблея ООН прийняла Декларацію про захист усіх осіб від насильницьких зникнень². Однак найважливішим кроком стало прийняття у 2006 році Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень (далі – Конвенція)³. Вказана Конвенція визначає насильницьке зникнення як «арешт, затримання, викрадення чи позбавлення волі в будь-якій іншій формі представниками держави чи особами або групами осіб, які діють з дозволу, за підтримки чи за згодою держави, при подальшій відмові визнати факт позбавлення волі або приховування даних про долю чи місцезнаходження зниклої особи, унаслідок чого цю особу залишено без захисту закону» (ст. 2).

17 червня 2015 року Україна приєдналась до Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень⁴. Слід відзначити, що до цього моменту правозахисники понад десять років вимагали ратифікації Україною вказаного документу⁵. Факт приєднання України до Конвенції, поза сумнівом, слід оцінити позитивно, адже тим самим Україна продемонструвала, що вона засуджує практику насильницьких зникнень. Конвенція зобов'язує органи влади ефективно розслі-

¹ Андреу-Гусман Ф. Вказ праця. С. 93–95.

² Декларация о защите всех лиц от насильственных исчезновений, принята резолюцией 47/133 Генеральной Ассамблеи ООН от 18 декабря 1992 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/enforced_disappearances.shtml

³ Международная конвенция для защиты всех лиц от насильственных исчезновений от 20 декабря 2006 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/disappearance.shtml

⁴ Закон України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про захист усіх осіб насильницьких зникнень» від 17 червня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/525-19>

⁵ Україна приєдналась до Конвенції ООН про захист від насильницьких зникнень. Центр інформації про права людини. 7 липня 2015 р. URL: https://humanrights.org.ua/material/ukrajina_prijednalas_do_konvenciji_oon_pro_zahist_usih_osib_vid_nasilnickih_zniknen

дувати випадки насильницьких зникнень, що вчиняються особами чи групами осіб, які діють без дозволу, підтримки чи згоди держави, і для віддання правосуддю відповідальних за це осіб (ст. 3). Україна як учасниця Конвенції має вживати необхідних заходів для притягнення до кримінальної відповідальності принаймні: а) будь-якої особи, яка вчиняє акт насильницького зникнення, наказує, підбурює чи спонукає вчинити його, вчиняє замах на його вчинення, є його пособником чи бере участь у ньому; б) начальника, який: і) знав, що підлеглі, які знаходяться під його реальною владою та контролем, скоювали або мали намір вчинити злочин насильницького зникнення, або свідомо проігнорував очевидну інформацію, що свідчить про це; ii) ніс реальну відповідальність та здійснював реальний контроль стосовно діяльності, з якою був пов'язаний злочин насильницького зникнення, а також який iii) не вжив усіх необхідних і розумних заходів у рамках його повноважень з метою недопущення або припинення акту насильницького зникнення або для передачі цього питання до компетентних органів для розслідування та кримінального переслідування (ст. 6).

Окремо варто зауважити, що стаття 4 Конвенції зобов'язує держав-учасниць вживати необхідних заходів для того, щоб насильницьке зникнення кваліфікувалося як правопорушення в її кримінальному праві. Однак до липня 2018 року вітчизняний законодавець не поспішав виокремлювати в КК самостійну норму про відповідальність за вказане діяння. У зв'язку з цим правозахисники нарікали на те, що інертність українського законодавця не дає можливості для адекватного застосування положень Конвенції на практиці¹. Відзначимо, що у цей час в спеціальній літературі висловлювалися різні думки стосовно доцільності чи недоцільності криміналізації насильницького зникнення. Якщо О.М. Броневицька², О.Г. Колб та В.В. Кондратишина³

¹ Насильницькі зникнення в Україні та зникнення безвісти під час воєнного конфлікту на сході в 2014–2018 рр.

² Броневицька О.М. Відповідність положень чинного Кримінального кодексу України про відповідальність на особисту свободу особи вимогам міжнародно-правових актів. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2010. № 3. С. 319–327.

³ Колб О.Г., Кондратишина В.В. Кримінально-правові та кримінологічні аспекти боротьби з торгівлею людьми в Україні. Боротьба з торгівлею людьми: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Донецьк, 26 червня 2008 р.). Донецьк: Донецький юридичний інститут ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2008. С. 134–138.

заперечували відповідну доцільність, то К.П. Задоя¹ та О.С. Наумова² висловлювалися за необхідність виокремлення такої норми. Врешті-решт законом від 12 липня 2018 року³ КК доповнено ст. 146-1 «Насильницьке зникнення».

Частина 1 ст. 146-1 КК передбачає відповідальність за арешт, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі, вчинене представником держави, в тому числі іноземної, з подальшою відмовою визнати факт такого арешту, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі або приховуванням даних про долю такої людини чи місце перебування.

У частині 2 ст. 146-1 КК встановлено відповідальність за видання наказу або розпорядження про вчинення дій, зазначених у частині першій цієї статті, або нежиття керівником, якому стало відомо про вчинення дій, зазначених у частині першій цієї статті, його підлеглими заходів для їх припинення та неповідомлення компетентних органів про злочин.

Таким чином, диспозиції ст. 146-1 КК загалом відповідають змісту ст. 2 та ст. 6 Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень.

Виходячи із тексту ст. 146-1 КК, можна зробити висновок, що з об'єктивної сторони розглядуваний злочин може виражатися у таких формах:

- 1) арешт, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі, поєднане з подальшою відмовою визнати факт таких дій;
- 2) позбавлення волі людини, поєднане з подальшим приховуванням даних про долю такої людини чи місце її перебування;
- 3) видання наказу або розпорядження про позбавлення волі людини або про відмову визнати факт такого позбавлення волі, або про

¹ Задоя К.П. Визнання насильницького зникнення злочином *sui generis* за кримінальним правом України: *pro et contra*. Право і громадянське суспільство. 2015. № 4. С. 59–73.

² Наумова О. Окремі аспекти криміналізації насильницького зникнення людини. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2017. № 2. С. 119–126; Наумова О.С. Кримінально-правова протидія злочинам проти волі особи (за статтями розділу III Особливої частини КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2017. С. 4, 8, 11, 15.

³ Закон України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти» від 12 липня 2018 р. № 2505-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19#n239>

приховування даних про долю такої людини чи її місце перебування;

4) невжиття керівником, якому стало відомо про вчинення його підлеглими позбавлення волі людини, заходів для його припинення, поєднане з неповідомленням компетентних органів про цей злочин;

5) неповідомлення компетентних органів про злочин керівником, якому стало відомо про вчинене його підлеглими позбавлення волі людини, поєднане з подальшою відмовою визнати факт такого позбавлення волі або приховуванням даних про долю такої людини чи її місце перебування¹.

Порівнявши норми Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень та КК України, О.М. Броневицька ще у 2010 році дійшла висновку про те, що попри відсутність у чинному на той час кримінальному законодавстві окремої статті про відповідальність за насильницьке зникнення, відповідальність за заборонені Конвенцією дії передбачена низкою статей КК України, а саме – ст.ст. 146, 365, 371, 375 та 424 КК². К.П. Задоя слушно зазначає, що положення ст. 375 КК апріорі не охоплюють дій по обмеженню фізичної свободи людини, а отже вони не можуть кореспондувати зі ст. 2 Конвенції. Крім того, цей дослідник справедливо вказує на те, що запропонований О.М. Броневицькою перелік може бути доповнений вказівкою на ст. 374 КК України, оскільки конструктивним елементом насильницького зникнення у конвенційному розумінні є залишення особи без захисту закону, що повністю узгоджується зі змістом зазначеного положення кримінального закону України³.

Стаття 146-1 КК, зрозуміло, конкуруватиме з низкою статей вітчизняного кримінального закону. Так, основною ознакою, за якою слід розмежовувати злочини, передбачені ст. 146-1 і статтями 146, 147, 148, 149, 151, 349, 349-1 КК, є ознака спеціального суб'єкта злочину (насильницьке зникнення вчиняється представником держави, в тому числі іноземної; визначення представників держави та представників іноземної держави міститься у примітці до ст. 146-1 КК України). Крім того, обов'язковою ознакою насильницького зникнення є подальша відмова визнати факт арешту, затримання або позбавлення волі лю-

¹ Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: ВД «Дакор», 2018. С. 438.

² Броневицька О.М. Відповідність положень чинного Кримінального кодексу України про відповідальність на особисту свободу особи вимогам міжнародно-правових актів. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2010. № 3. С. 322–323.

³ Задоя К.П. Вказ. праця. С. 61.

дини в будь-якій іншій формі або приховування даних про долю такої людини чи місце перебування. За цією ж ознакою слід також розмежувати насильницьке зникнення та діяння, передбачені статтями 365 «Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу», 371 «Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою», 374 «Порушення права на захист», 375 «Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови» КК.

В. О. Туляков критично оцінює розглядувану законодавчу новелу, яка, на його переконання, «має відверто специфічну спрямованість та не витримує критики з точки зору якості мови кримінального закону»¹.

На думку К.П. Задої, доцільність криміналізації насильницького зникнення пов'язана із специфічністю юридичної природи насильницького зникнення, правовим статусом заборони насильницького зникнення у сучасному міжнародному праві, особливостями окремих зобов'язань України, що впливають з Конвенції, а також з практикою моніторингу Комітетом з насильницьких зникнень національного законодавства держав-учасників Конвенції².

Доцільність існування окремої статті про відповідальність за насильницьке зникнення, звісно, є дискусійною. Зрозуміло, що приєднання України до Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень висуває перед Україною відповідні зобов'язання, зокрема необхідність вжиття заходів для того, щоб «насильницьке зникнення кваліфікувалося як правопорушення в її кримінальному праві» (ст. 4 Конвенції). Видається, дана ситуація певною мірою подібна до тієї, що мала місце при встановленні кримінальної відповідальності за захоплення заручників (це діяння також з'явилося в кримінальному законі завдяки імплементації положень конвенції – Міжнародної конвенції про боротьбу із захопленням заручників). Як відомо, захоплення заручників відрізняється від незаконного позбавлення волі або викрадення людини насамперед спеціальною метою (спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника).

¹ Туляков В.О. «Чорні лебеді» кримінального права та методологія правового регулювання. Кримінально-правове регулювання та забезпечення його ефективності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 18-19 жовт. 2018 р. / редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків: Право, 2018. С. 41.

² Задоя К.П. Вказ. праця. С. 61.

Наукове видання

ЗАКАРПАТСЬКІ ПРАВОВІ ЧИТАННЯ

*Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції
(11-13 квітня 2019 року, м. Ужгород)*

Том 2

Тексти публікуються в авторській редакції

Верстка Реш Ліана

Підписано до друку 08.04.2019. Формат 60х84/16. Умов. друк. арк. 23,4.
Гарнітура Cambria. Папір офсетний. Зам. №2140/2. Наклад 100 прим.

Оригінал-макет виготовлено та віддруковано:

ТОВ «РІК-У», 88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №5040 від 21.01.2016 р.

318 Закарпатські правові читання. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (11-13 квітня 2019 року, м. Ужгород) / Ужгородський національний університет; а заг. ред. О.Я. Рогача, Я.В. Лазура, М.В. Савчина. Ужгород: РІК-У, 2019. Т.2. 402 с.

ISBN 978-617-7692-38-5

У науковому збірнику опубліковано матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «Закарпатські правові читання», що відбулася 11-13 квітня 2019 р. на базі Ужгородського національного університету. Матеріали конференції містять матеріали доповідей, які присвячені окремим проблемам сучасної юриспруденції, зокрема, філософсько-правових цінностей та конституційної демократії, порівняльного правознавства та його місця серед юридичних наук, утвердження незалежності судів та впровадження судово-правової реформи, належного урядування та стандартів адміністративних процедур. Також у збірнику можна знайти доповіді, присвячені моделям втручання держави в економічні свободи та стану економічного (господарського) права, розвитку приватного права у контексті європейської інтеграції, сучасних тенденцій кримінального права у світлі гуманізації права, забезпечення справедливого правосуддя та виконання судових рішень.

Для наукових та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, студентів правничого напрямку, юристів-практиків, усіх, хто цікавиться питаннями юриспруденції.

УДК 3 (477.87) : 378